

VANTAA

Näin polku meitä vie...

Varhaiskasvatussuunnitelma

Kallioimarteen toimintayksikkö

Opetuslautakunta 10.3.2014

Sisällys

1	ARVOT	1
1.1	Innovatiivisuus	1
1.2	Kestävä kehitys	1
1.3	Yhteisöllisyys.....	1
2	TOIMINTA-AJATUS.....	2
3	KASVATUSNÄKEMYS	2
4	ARVIOINTI	3
5	KASVATUSKUMPPANUUS, OSALLISUUS, VIESTINTÄ.....	3
5.1	Lapsen aloittaessa hoidon Kallioimarteen päiväkodissa	3
5.2	Toiminnasta tiedottaminen.....	3
5.3	Lapsen osallisuuden tukeminen	3
5.4	Vanhempaintoimikunnan taustaa.....	4
6	OPPIMISYMPÄRISTÖ	5
6.1	Oppimisympäristö ja toimitilat	5
6.1.1	Fyysinen ympäristö:.....	5
6.1.2	Psyykinen ja sosiaalinen ympäristö:	5
6.2	Työyhteisö	5
6.3	Yhteistyötahot	6
7	PERUSHOITO.....	6
7.1	Perushoito	6
7.2	Päivän kulku	7
8	KASVUN TUKI.....	9
8.1	Eri kieli ja kulttuuritaustaiset lapset.....	9
8.2	Mitä monikulttuurinen varhaiskasvatus meillä tarkoittaa?.....	9
8.3	Hyry- hyvinvointityöryhmä	10
8.4	OHR- oppilashuoltoryhmä	10
9	ESIOPETUS.....	11
10	SISÄLLÖT	11
10.1	Kieli- ja vuorovaikutus	11
10.2	Leikki	12
10.3	Ympäristö ja kestävä kehitys.....	13
10.4	Taidekasvatus	13
10.5	Terveys ja liikunta	14
11	LIITTEET.....	16
11.1	Kiusaamisen ehkäisy	16
11.2	Tervetuloa - esite	16

1 ARVOT

Kallioimarteen työyksikön arvot perustuvat Vantaan kaupungin arvoihin, jotka ovat

Innovatiivisuus,

Kestävä kehitys ja

Yhteisöllisyys.

1.1 Innovatiivisuus

Kallioimarteessa innovatiivisuus näkyy siten, että lapsilla ja aikuisilla on lupa keksiä, kokeilla ja erehtyä myönteisessä ja rohkeavassa ilmapiirissä. Arvioimme toimintaamme ja kehitämme toimintatapojamme ja menetelmiämme lapsen, perheen ja lapsiryhmän tarpeita vastaavaksi. Lapsi oppii leikkien ja yhdessä tehden ja saa näin kokemuksia siitä, että *oppiminen on iloinen asia*.

Henkilökunta sitoutuu jatkuvaan oman työn kehittämiseen, ammattitaidon ylläpitämiseen, laadukkaaseen varhaiskasvatukseen ja oman työpanoksen antamiseen niin työssään, pienryhmässään, tiimissään kuin koko työyhteisössä. Heillä on mahdollisuus tulla kuulluksi ja kokea vaikuttavansa omaan työhönsä.

1.2 Kestävä kehitys

Kestävään kehitykseen kuuluvat kulttuurisen, sosiaalisen, ekologisen ja taloudellisen kestävän kehityksen arvot.

Kulttuurinen kestävä kehitys näkyy Kallioimarteessa oman kulttuurin arvostamisena ja säilyttämisenä. Tutustumme eri mediasisältöihin monipuolisesti ja lapsuutta kunnioittaen: mm. kirjat, lehdet, teatteri, elokuvat ja taidenäyttelyt. Kulttuurisäpinät ovat vantaalaista lastenkulttuuritarjontaa ja käytämme myös kirjastoauton palveluita hyväksemme. Olemme uteliaita, avoimia ja arvostavia.

Sosiaalinen kestävä kehitys näkyy meillä siten, että meillä on valmius ja tahto toimia monikulttuurisessa ympäristössä. Huolehdimme tästä kouluttautumalla, kehittämällä osaamistamme ja vuorovaikutuksellisella asenteella kaikkia kohtaan.

Ekologinen kestävä kehitys näkyy Kallioimarteessa etenkin kasvattajan vastuullisena esimerkkinä. Säännölliset retket tuttuun metsään ja lähiympäristöön johdattavat lapset luontoa kunnioittavaan ja ympäristöä säästävään ajattelutapaan. Metsäretket tukevat lapsen kaikkia oppimisen osa-alueita ja kykyä nauttia luonnosta! Piccolon päiväkotikäyttöä omaan ympäristöönsä luontevasti sijoittuvaa puistoluontoa retkikohteenaan.

Taloudellinen kestävä kehitys näkyy resurssien tarkoituksenmukaisena, joustavana ja suunnitelmallisena käyttönä.

1.3 Yhteisöllisyys

Kallioimarteen päiväkodissa kasvattajien yhdessä sopimat periaatteet, tavoitteet ja toimintatavat ovat ammattillisen osaamisen perusta, jonka avulla lievennämme ympäristöstä tulevia vaatimuksia ja paineita. Kallioimarteessa on aikuisen vastuulla se, että lapset kokevat turvallisuuden, merkityksellisyyden, osallistumisen ja hoivan tunteita. Huoltajilla on oikeus tulla kuulluksi, kokea luottamusta ja arvostusta.

Päiväkodilla on toimiva yhteys nykyisten ja entisten perheiden kanssa. Tämä näkyy aktiivisena vanhempain-toimikunnan toimintana, kirpputori- ja kierrätystoimintana päiväkodin lähiympäristössä. Kallioimarteessa on pidetty joka syksy ns. "koululaispäivä", jolloin nykyiset ykkösluokkalaiset on kutsuttu vanhempineen iltapäiväksi entiseen esikouluryhmäänsä vaihtamaan kuulumisia koulusta ja muistelemaan menneitä.

2 TOIMINTA-AJATUS

Kallioimarteen päiväkodin tavoitteena on tarjota lapsille ilmapiiriltään iloinen ja kiireetön paikka. Meillä lasta rohkaistaan omana itsenään, omassa tahdissaan ja omasta kokemuksestaan käsin oppimaan uusia asioita itsestään ja ympäristöstään.

Toiminta suunnitellaan lapsia ja sekä vanhempien toiveita kuuntelemalla, arviointiin perustuen.

Vietämme elämyksellisiä varhaislapsuuden päiviä liikkuen, leikkien ja retkeillen sekä yhdessä ollen: päivähoidosta jää lapselle hyviä ja turvallisia muistoja.

3 KASVATUSNÄKEMYS

Päiväkodissamme lapsen hyvä ja turvallinen päivä on aikuisen vastuulla.

Lapselle annetaan aikaa, häntä kuunnellaan ja lapsen yksilöllisyys huomioidaan. Aikuinen ottaa lapsen tunteet vastaan sekä auttaa häntä niiden tunnistamisessa, nimeämisessä ja käsittelemisessä. Aikuinen on aidosti läsnä lapsen arjessa. Koemme tärkeäksi lasten tasa-arvoisen ja oikeudenmukaisen kohtelun. Tunnistamme milloin lapsi tarvitsee apua osaamiseensa, kannustamista omatoimisuuteen ja rohkaista osallistumiseen.

Yllämainitut asiat toteutuvat parhaiten omahoitaja- tai pienryhmätoiminnan kautta. 1-3-vuotiaiden ryhmässä lapsille on nimetty oma hoitaja. 3-5-vuotiaiden ryhmä on jaettu kolmeen pienryhmään, joita ohjaa oma aikuinen. Oman hoitajan kanssa kasvaessaan lapsi voi luoda kiintymyssuhteen ensin yhteen aikuiseen ja kokea olonsa turvalliseksi. Sen jälkeen hänen on helpompaa sopeutua omaan pienryhmäänsä, toimimaan siinä ja pikkuhiljaa tutustua myös muihin ryhmän/ päiväkodin lapsiin ja aikuisiin. Lapsen kasvaessa, hänelle tutuksi tullut aikuinen siirtyy, mahdollisuuksien mukaan, hänen mukanaan isompien ryhmään ja lopuksi esikouluun.

Alatalossa, esiopetusryhmässä, aikuiset työskentelevät pareittain, jolloin toimitaan erikokoisissa ryhmissä eri tilanteissa. Toiminta suunnitellaan ja toteutetaan esiopetusikäisten lasten tarpeita vastaavaksi.

Sitoutunut ja omaa toimintaansa kehittävä henkilökunta takaavat Kallioimarteen päiväkodissa ajan tasalla olevan ja laadukkaan kasvatuksen.

4 ARVIOINTI

Henkilökunta arvioi omaa toimintaa jatkuvasti sekä itsenäisesti että ryhmien viikkopalaverissa. Koko talon arviointi-ilta järjestetään kaksi kertaa kaudessa. Henkilökunnan saamat palautteet kirjataan ja kootaan yhteen kaksi kertaa vuodessa. Palaute viedään esimiehelle sekä varhaiskasvatuspäällikölle.

5 KASVATUSKUMPPANUUS, OSALLISUUS, VIESTINTÄ

5.1 Lapsen aloittaessa hoidon Kallioimarteen päiväkodissa

Yhteistyö käynnistetään heti, kun lapsi saa hoitopaikan. Vanhemmat tulevat tutustumaan lapsensa kanssa ennen varsinaista hoitosuhdetta. Näin perhe tutustuu ja tottuu lasta hoitaviin aikuisiin, päiväkodin tiloihin ja päivärytmiin. Tutustuminen voi kestää muutamasta päivästä aina viikkoon tai kahteen. Mitä pienemmästä lapsesta on kysymys, sen pidempää tutustumisaikaa vanhemmille suositellaan. Tutustumisajan kestoon vaikuttaa tietysti myös lapsen valmius sopeutua uuteen elämäntilanteeseen. Pienten lasten vanhemmille varataan keskustelu-aika ennen hoitosuhteen aloittamista, näin turvataan lapsen tarpeet alusta alkaen.

Uusien perheiden kanssa varhaiskasvatussopimus tehdään kolmen kuukauden kuluessa aloittamisesta. Päivätyks kerran vuodessa tai tarpeen mukaan useammin.

Luottamus perheen ja päiväkodin välillä on perusta hyvälle hoitosuhteelle. Lapsen kuulumiset vaihdetaan päivittäin tuonti-/hakutilanteissa. Vanhempien huolenaiheet kuunnellaan ja heitä kannustetaan ottamaan herkästi yhteyttä lasta hoitaviin aikuisiin kaikissa mieltä askarruttavissa asioissa. Kodilla on päävastuu lapsen hoidosta ja kasvatuksesta. Jokaisella perheellä on omat tapansa ja käsitys siitä, mikä on lapselle parasta. Päiväkodin tehtävä on tukea perheitä kasvamisessa vanhemmuuteen ja saada vanhemmat tuntemaan itsensä riittävän hyväksi äidiksi ja isäksi.

Toimintaan liittyviä tapaamisia järjestetään läpi toimintakauden ja vanhemmat voivat myös osallistua ryhmän toimintaan. Aloittaville esikoululaisille järjestetään tutustumispäivä toukokuussa.

Vanhempainillassa kootaan vanhempien toiveet ja odotukset toiminnan suhteen ja suunnittelussa ne otetaan huomioon.

5.2 Toiminnasta tiedottaminen

Päiväkodissa on sovittu yhteinen tiedottamisen malli. Toiminnan pääpiirteet ja perusteet kerrotaan syksyisin vanhempienilloissa ja ne toimitetaan kotiin myös kirjallisessa muodossa. Ryhmien omilla ilmoitustauluilla toiminnasta kerrotaan päivä- ja viikkotasolla, alle 3-vuotiailla lisäksi reissuvihkolla. Tapahtumista ja retkistä ilmoitetaan sekä suullisesti että kirjallisilla tiedotteilla. Vanhemmat ovat aina tervetulleita ”peremmälle”, katsomaan lasten töitä ja tutustumaan työskentelyymme. Yhteistyötä tehdään myös kasvatustalustelujen, puhelinkesustelujen sekä jokapäiväisten tuonti- ja hakutilanteiden yhteydessä. Joissakin tilanteissa yhteistyön välineinä voidaan käyttää myös sähköpostia.

5.3 Lapsen osallisuuden tukeminen

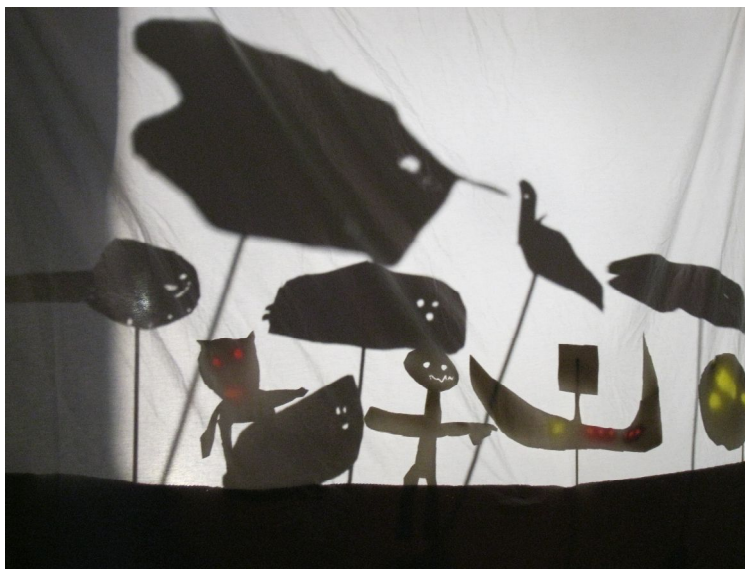
Kallioimarteen päiväkodissa lapsella on oikeus iloita itsestään ja kokea, että muutkin iloitsevat hänestä.

Kun aikuinen pysähtyy, keskittyy ja kuuntelee lasta, tämä kokee tulevansa kuulluksi, nähdyksi ja ymmärretyksi. Välillä aikuisen rooliin kuuluu pysytellä taustalla havainnoimassa lasta ja lapsiryhmää, jotta hän pystyy keräämään heistä riittävästi tietoa oman toimintansa perustaksi.

Toiminnan suunnittelussa riittävä väljyys on tarpeen, jotta lasten ajatukset ja ideat voivat tulla huomioiduksi ja toteutetuiksi.

Käytännön esimerkkejä osallisuudesta:

- lapset keksivät pienryhmälleen nimen
- lasten tarinoista työstetään näytelmiä
- lasten työt / käsityöt / tarinat ovat esillä päiväkodissa
- lapsi mukana kasvun kansiota kokoamassa
- lapsi arvioi omia taitojaan ja aikuiset haastattelevat lapsia esiopetussuunnitelmaan
- lapset valitsevat leikkinsä, kuvat voivat olla apuna
- aikuinen tukee omatoimisuutta ikätason mukaan (esim. omat hanskat kuivumaan, ruuan annosteleminen, astioiden palautus ruokakärryyn jne.)
- yhteistyössä vanhempien kanssa toteutettu toiminta esim. väriviikko. Lapset voivat pukeutua vanhempien avustuksella tiettyihin väreihin ja päiväkodissa toteutetaan väreihin liittyvää toimintaa.
- sadutus
-
- *Danin satu:*
- *"Kun Dani ja Robert menivät ulos leikkimään...tonne metsään*
- *ja siellä oli sellanen puro ja*
- *Sitte isä tuli perässä ja äiti tuli perässä ja sitte...*
- *ja sitte Robert kysy mennäänkö kalastamaan. Ja sitte Robert tai Dani alko, että kumpi saa enempi kaloja ja kummalla on isompia tai pienempiä.*
- *Sitte ne ei osannu päättää tai sit ne sano että...*
-
- *Ja sitte ne sano, että tasapeli! "*

5.4 Vanhempaintoimikunnan taustaa

Vanhempaintoimikunta perustettiin vuonna 1993 ja sen toiminnaksi suunniteltiin keskusteluiltoja. Aiheena lapsiperheiden elämään liittyvät keskeiset kysymykset kotona, päiväkodissa ja koulussa. Lisäksi suunniteltiin koko perheelle sopivan tapahtuman järjestämistä yhteisen retkikassan kartuttamiseksi.

Viime vuosina vanhempaintoimikunta on järjestänyt kevätkarnevaalit vapun tienoilla sekä myyjäisiä ja kirpputoreja. Saadut varat on käytetty kevätretkeen, teatteriesityksiin ja myös liikunta- ja ulkoiluun. vanhempaintapahtumat ovat olleet omiaan lisäämään vanhempien keskinäistä tutustumista ja yhteistyötä.

Ylätalon eteisen seinällä on varattu tila vanhempaintoimikunnan tiedotteille.

6 OPPIMISYMPÄRISTÖ

6.1 Oppimisympäristö ja toimitilat

6.1.1 Fyysinen ympäristö:

Päiväkotimme sijaitsee kahden kerrostalon alakerrassa. "Ylätalossa" hoidetaan 1-5-vuotiaita lapsia. "Alatalossa", jossa järjestetään esiopetus, lapset ovat 5-6-vuotiaita. Jokaisella ryhmällä on käytössään ryhmähuone sekä **leikki- ja lepotila**. Nykyiset tilat palvelevat parhaiten pienryhmätoimintaa. Päiväkodilla on lisäksi käytössä erillinen **verstashuone**, joka toimii jakotilana ja on eri pienryhmien käytössä päivittäin. Verstaalla leikitään, jumpataan ja tehdään mm. puutoita. 1.8.2013 Kallioimarteen yksikköön liitettiin Veturikujalla, lähellä Tikkurilan kirjastoa, sijaitseva Piccolon päiväkotitoiminta. Piccolo on kerrostalon alakertaan rakennettu, yksiryhmäinen päiväkotitoiminta, jossa työskentelee neljä kasvattajaa. Ryhmä on ns. sisarusryhmä eli lapset ovat 1-5-vuotiaita. Esiopetusta ei Piccolossa järjestetä.

Tilat ovat kodinomaiset ja viihtyisät, niitä muunnellaan kalusteiden ja sermien avulla toimintaan sopivaksi. Lasten tarvitsemat tavarat ovat lasten ulottuvilla ja sovituilla paikoilla, joista ne voi ottaa ja palauttaa. Päiväkodissa on myös materiaalia ja välineitä, joita käytetään yhdessä aikuisen kanssa. Lasten turvallisuuden tunteeeseen voimme vaikuttaa tilojen jakamalla sekä järjestämällä riittävän valvonnan eri tilanteissa. Kasvatushenkilöstön suunnitelmallinen toiminta, lasten kiinnostavat toiminnan sisällöt sekä selkeä päivän kulku luovat turvallisuudelle vahvan perustan. Aikuisen suunnitteleman toiminnan lisäksi kannustamme lapsia luomaan omaa kulttuuriaan leikkien, kuvittaen ja liikkuen. Aiemmin yhdessä opetellut - ja jo opitut - taidot muuntuvat vapaissa leikkitalanteissa lasten omaehtoiseksi kehittäväksi toiminnaksi ja leikkien elementeiksi. Lasten luoma kulttuuri on näkyvissä lasten kuvallisina teoksina ja myös satuina ja tarinoina ryhmätiloissa.

Päiväkotitoiminta sijaitsee puistomaisella alueella metsän ja ulkoilualueen välittömässä läheisyydessä ja tarjoaa meille mahdollisuuden käyttää metsää monipuolisesti. Niinpä retkeilemme, liikumme ja leikimme lähimaastossa säännöllisesti kerran viikossa ympäri vuoden. Metsäretket porrastavat toimintaa sisätiloissa ja osaltaan mahdollistavat pienissä ryhmissä toimimisen ryhmätiloissa ja eteisessä. Alatalon metsäretket ovat osa esiopetukseen ympäristö- ja luontokasvatusta. Piccolo puolestaan hyödyntää retkeilyssään Tikkurilan alueen puistomaisemia ja päiväkodin pihan sijaan lapset ulkoilevat päivisin läheisessä leikkipuistossa.

Yhteiset retket, vuoden suuret juhlatapahtumat (joulu, pääsiäinen ja vappu) sekä yhteiset tempaukset koostuvat kaikki talon lapset ja aikuiset yhteen.

6.1.2 Psyykinen ja sosiaalinen ympäristö:

Lapsi tulee hyväksytyksi perheeseen, omana itsenään ja omine piirteineen. Lasten ja perheiden erilaisuus nähdään rikkautena ja voimavarana. Lapsi voi tuntea, että hän tuottaa iloa toisille ihmisille ja saa positiivisia kokemuksia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Lasta vahvistetaan onnistumisen kokemuksilla ja kannustetaan iloitsemaan oman työn tekemisestä ja tuloksesta. Aikuisen tietoisuus ja herkkyys kunkin lapsen kehityksestä varmistaa yhteisen ilon uuden oppimisesta.

Aikuisen ja lasten väliset suhteet perustuvat luottamukseen, joka syntyy siitä, että tuntemme toisemme hyvin. Päiväkotiyhteisön jäseneksi kasvamisessa lapsi tarvitsee käyttäytymiselleen myös rajat, jotka aikuinen asettaa ystävällisesti ja varmasti. Lasta kuitenkin kuunnellaan ja hänen mielipiteisiinsä ja toiveisiinsa suhtaudutaan vakavasti. Pienryhmissä toimiessamme opimme tuntemaan lapsen tavan toimia ja oppia sekä keinot kannustaa häntä. Aikuisen on mahdollista herkyä näkemään kunkin lapsen kasvu. Lapsella puolestaan on mahdollisuus kiintyä omaan aikuiseen syvämmäin.

Vanhemmat pyritään saamaan läheiseen yhteistyöhön kasvatukseen liittyvissä asioissa.

6.2 Työyhteisö

Ammattitaitoinen henkilökunta tarjoaa osaamisellaan ja huolenpidollaan lapselle turvallisen hoitopaikan. Sitoudumme työhömmme ja annamme omat persoonalliset vahvuutemme ja taitomme koko työyhteisön käyt-

töön. Päiväkodissamme kaikki aikuiset tekevät työtä eri ikäryhmien kanssa vuorovuosin. Näin saamme ”osaamisemme kiertoon” ja jaettavaksi koko työyhteisön ja eri-ikäisten lasten hyödyksi. Myös tieto ja tuntemus lapsesta siirretään ryhmästä toiseen tutun aikuisen mukana, kun lapsi kasvaessaan vaihtaa ryhmää.

Jokainen työtiimi tekee kauden alussa tiimisopimuksen, jossa luodaan yhteiset käytännöt ja sopimukset toiminnalle. Kukin ryhmän aikuinen sitoutuu sopimukseen ja se päivitetään kerran kaudessa. Kullakin tiimillä (ryhmällä) on pedagoginen palaveri kerran viikossa, jossa suunnitellaan toimintaa, keskustellaan lapsiin liittyvistä asioista, käydään läpi mahdolliset palautteet sekä arvioidaan toimintaa.

Toimintaa kehitetään koko päiväkodin osalta työilloissa ja kehittämispäivänä, joka järjestetään kerran kauden aikana. Viikoittain päiväkodin esimies pitää henkilökuntapalaverin, jossa henkilöstöasioiden lisäksi voivat olla esillä kasvatukselliset ja pedagogiset aiheet.

Dokumentointimme toimintaa päivittäin ilmoitustaululle vanhempien luettavaksi. Dokumentointi arkistoidaan kansioon, johon voi aina tutustua. Lasten kasvun kansioihin liitetään myös valokuvia lasten osallistumisesta eri toimintoihin sekä kuvia arjesta ja juhlista.

6.3 Yhteistyötahot

Päivähoidon keskeisin yhteistyötaho on konsultoiva erityislastentarhanopettaja (KELTO), johon ollaan aina yhteydessä jos lapsen kehityksessä tai lapsiryhmässä ilmenee pulmia. Henkilökunta voi pyytää häntä seuraamaan lapsiryhmää, tiettyä lasta tai pyytää konsultointiapua yleisellä tasolla. Perheen kanssa keskustellaan aina etukäteen, mikäli KELTO tulee seuraamaan heidän lastaan ryhmätilanteessa.

Teemme yhteistyötä neuvolan kanssa lasten 4-vuotistarkastusten yhteydessä sekä yhteistyössä vanhempien kanssa muulloinkin tarpeen mukaan. Perheiden luvalla yhteistyötä tehdään myös puhe-, toiminta-, fysioterapeuttien kanssa. Joissakin tapauksissa yhteistyötä tehdään myös lasta hoitavien terveydenhoidon henkilöstön kanssa. Monikulttuuristen lasten kohdalla saamme konsultaatiopalveluja monikulttuurisuuskoordinaattorilta. Tulkkipalvelut ovat myös käytettävissä.

Neuvolan terveydenhoitaja on mukana myös esiopetuksen oppilashuoltotyöryhmässä.

Lähikoulujen kanssa on toteutettu erilaisia yhteistyön muotoja mm. vierailuja, tutustumispäiviä, liikuntapäiviä. Vuosittain kokoontuu lähikoulujen rehtorien kutsuma oppilashuoltoryhmä, jossa käydään läpi kaikki kouluun siirtyvät lapset. (katso 5.5. OHR – oppilashuoltoryhmä).

Silloin kun perhe on lastensuojelun asiakas teemme yhteistyötä myös heidän kanssaan.

Kulttuurin saralla käytämme Vantaan kaupungin lapsille suuntaamia kulttuuripalveluja eri muodoissaan (Kulttuurisäpinät). Jäähallilla on ollut luisteluvuoroja, joita käyttävät lähinnä Alatalolaiset.

Yhteistyötä tehdään juhlapyhien yhteydessä myös Tikkurilan seurakunnan kanssa.

Päiväkoti käyttää kirjastoauton palveluja kerran kuukaudessa.

7 PERUSHOITO

7.1 Perushoito

Päivähoidossa turvataan lapsen fyysinen ja psyykinen hyvinvointi huolehtimalla lapsen levon, ravinnon, ulkoilun ja liikunnan tarpeesta.

Perushoito on vuorovaikutustilanne, joka sisältää hoitoa, kasvatusta ja opetusta. Mitä pienemmästä lapsesta on kysymys sitä suurempi osa päivästä kuluu hoitotilanteissa. Oman hoitajan huolenpidon ja läsnäolon merkitys näissä tilanteissa korostuu.

Kiireetön, riittävän joustava sekä säännöllinen päivärytmi luo lapselle turvallisen perustan arkeen. Päiväjärjestys on lapsiryhmissä näkyvillä kuvina, joka auttaa lasta ennakoimaan tulevaa ja helpottaa esimerkiksi siirtymätilanteita.

Ruokailutilanteissa opimme laajentamaan makumaailmaa, noudattamaan hyviä pöytätapoja sekä kunnioittamaan toisten ruokarauhaa. Lapset kasvavat pikkuhiljaa arvioimaan minkä verran kutakin ruokaa jaksaa tai haluaa syödä. Aikuisen tehtävä on huolehtia, että yhteinen ruokahetki on miellyttävä tapahtuma.

Ruokailun jälkeen kerätään voimia lepoahtelulla: kuunnellaan musiikkia, luetaan tai kuunnellaan hyvää lasten kirjallisuutta. Osa lapsista nukkuu päiväunet.

Ulkoilu on osa toimintaa, peruskunnon ja liikunnallisten taitojen kehittämistä. Ulkoleikeissä ja – peleissä lapset kehittävät sosiaalisia taitoja ja keskinäisiä ystävyyssuhteita.

Perushoidon tilanteissa tuetaan ja vahvistetaan lasten omatoimisuutta. Aikuinen osaa arvioida lapsen avun tarpeen ja auttaa lasta kasvamaan omassa tahdissaan.

7.2 Päivän kulku

Päiväkoti aukeaa klo 6.30.

Aamuisin klo 6.30 - 7.00 lapset tulevat ensin ylätaloon, josta alatalon lapset noudetaan omaan ryhmäänsä klo 7.00.

Alle kolmevuotiaat ja 3-5-vuotiaat jakautuvat omiin ryhmiinsä noin klo 7.30.

Aamiaisen tarjoillaan klo 8.00 - 8.30.

Aamiaisen jälkeen yli kolmevuotiailla ja esiopetusryhmällä on aamupiiri.

Aamupiirin jälkeen toiminta tapahtuu pienryhmissä.

Ulkoilu

Lounas Ylätalossa klo 11 - 11.30.

Lounas Alatalossa 11.15- 11.45

Lepohetki ruokailun jälkeen.

Välipala klo 14 - 14.30.

Iltapäivätoiminta ikäryhmän mukaan.

Ulkoilua ennen kotinlähtöä.

Tarkemmat kellonajat tiedotetaan "Tervetuloa Kallioimarteeseen" - esitteessä, ryhmien toiminnasta kertovissa vanhempainilloissa sekä kirjallisissa tiedotteissa.

Viikoittainen ja päivittäinen ohjelma näkyy myös ryhmien info-tauluissa.

8 KASVUN TUKI

8.1 Eri kieli ja kulttuuritaustaiset lapset

Kun perheessä toisella vanhemmalla tai molemmilla vanhemmilla on joku muu kuin suomalainen kieli- ja kulttuuritausta, perhe kutsutaan tutustumaan päiväkotiin ja aloituskeskusteluun. Keskustelu pohjautuu ”lapsi kotiloissa”- kaavakkeeseen, jonka vanhemmat etukäteen täyttävät.

Keskustelun yhteydessä käydään läpi perheen kulttuuriin liittyvät tavat ja kerrotaan varhaiskasvatuksen tavoitteista ja arkipäivästä Kallioimarteen päiväkodissa. Varhaiskasvatuskeskustelu käydään, kun lapsi on ollut päiväkodissa 2-3 kuukautta ja häntä on opittu jo vähän tuntemaan. Keskusteluissa sovitaan suomen kielen taidon kehittymisen seurannasta. Keskusteluissa on aina mukana tulkki.

Esiopetuksessa kirjataan lapsen esiopetussuunnitelma (LEOPS). Lapsi arvioi itseään lentokoneväritystehtävän avulla.

Eettiseen ja kulttuuriseen kasvatukseen osallistuvat kaikki lapset. Uskonnonopetusta annetaan, mikäli samaan uskontokuntaan kuuluvia lapsia on enemmän kuin neljä.

8.2 Mitä monikulttuurinen varhaiskasvatus meillä tarkoittaa?

Kallioimarteen päiväkodin kasvatuskäytäntöön sisältyy kuunteleminen ja kiireettömän oppimisympäristön luominen. Tartu hetkeen - periaatteella pysähdytään kuuntelemaan lasta ja sanotetaan arkisia tilanteita esim. pukeutumista, riisumista, ruokailua.

Päivittäin käytetään apuna kuvia ja toimitaan pienryhmissä, joihin monikulttuuriset lapset on integroitu. Integroiduissa pienryhmissä lapset saavat tutusta ja turvallisesta sosiaalisesta ympäristöstä tukea kielen oppimiseen suomea äidinkielenään puhuvilta lapsilta.

Suunnitelluissa tuokioissa toteutuvat suomen kieltä harjaannuttavat kielelliset leikit, matikkaleikit ja suujumppa. Pienryhmissä ja aamupiireissä on käytössä sanasäkit -nimeämisen ja käsitteiden harjoitteluun. Myös laulut, lorut ja musiikkiin liittyvät leikkihetket vahvistavat kielen oppimista.

Lapsille luetaan päivittäin kieltä rikastuttavaa kirjallisuutta.

Kehitämme myös itse materiaalia lasten tarpeisiin.

Kasvatushenkilöstöä varten on kirjattu lista kirjoista, peleistä, musiikista, kuvakorteista ja muusta havainnollistavasta materiaalista, joita voi käyttää kielellisissä tuokioissa. Uutta materiaalia ovat Askeleittain - tunnekuvat sekä Suupoppia.

Jokaisen ryhmän infotaulussa on kerrottu toiminnasta, jotta kaikkien vanhempien on mahdollisuus seurata lastensa päivää.

Opastamme vanhempia puhumaan lapsilleen omaa äidinkieltään.

Ohjaamme vanhempia käyttämään kirjastoa.

Kallioimarteessa toimii oma moniku -ryhmä.

Päiväkodissa käytössä:

- suomen kielen seurantalomake
- kettu-testi
- lapsen varhaiskasvatussuunnitelma
- esikoululaisten tiedonsiirto (Esko) / sujuvasti kouluun prosessi

8.3 Hyry- hyvinvointityöryhmä

Kallioimarteen työyhteisön HYRY perustettiin tammikuussa 2011 ja se kokoontuu säännöllisesti pohtimaan työyhteisön aikuisten ja lasten hyvinvointia.

HYRYssä on toteutettu esim. suunnitelma kiusaamisen ehkäisyyn eräänä painopistealueena. On myös tutustuttu esim. Askeleittain- mallin toteutukseen Okariinan ryhmäperhepäiväkodissa. Ystävyyssäännöt lapsiryhmissä ovat olleet käytössä jo vuosia.

Hyryn tehtävänä on ollut myös ideoida henkilökunnalle virkistävää toimintaa.

8.4 OHR- oppilashuoltoryhmä

SYKSY:

Oppilashuoltotyön keskeinen tavoite on ennalta ehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen lasten vaikeuksiin. Tähän läheisesti liittyy huoltajien tukeminen lapsen kasvatuksessa. Esiopetuksen oppilashuoltotyöstä ja sen toimintaan liittyvistä menettelytavoista kerrotaan vanhemmille mm. vanhempainillassa.

Syksyn Ohr - palaverin kutsuu koolle päiväkodin johtaja.

Oppilashuoltoryhmässä ovat läsnä esiopetusryhmän lastentarhanopettaja, konsultoiva erityislastentarhanopettaja, neuvolan terveydenhoitaja ja päiväkodin johtaja, joka tekee palaverista muistion.

Oppilashuoltoryhmässä käydään keskustelua jokaisesta lapsesta ja opetuksen järjestämisen kannalta olennaisista asioista. Keskustelun pohjana ovat esiopetust ryhmän opettajan ESKO- havainnointilomakkeet. Joskus voi jonkun lapsen kohdalla ilmetä sellaista huolta, joka herättää työryhmässä laajempaa keskustelua.

Tällaisessa tapauksessa lapsesta kirjataan asiakirja, jota säilytetään rekisteröitynä sovitussa paikassa. Kallioimarteessa "Lapsen asian käsittely oppilashuoltotyössä"- lomakkeen täyttää esiopetusryhmän lastentarhanopettaja.

Marraskuussa toimitetaan tiedot konsultoivalle erityislastentarhanopettajalle sekä "Sujuvasti kouluun"-menijöistä että tehostettuun ESKO- havainnointiin perustuen, kouluun menevistä lapsista. Tieto voidaan siirtää kouluun vanhempien luvalla.

KEVÄT:

ESKO- seuranta tehdään tammi-helmikuussa uudelleen.

Päiväkodin johtaja huolehtii, että rehtori kutsuu koolle huhti- toukokuussa ESKO- tiedonsiirtopalaverin.

Ennen tiedonsiirtopalaveria, esiopetusryhmän opettaja käy vanhempien kanssa keskustelun Esko- tiedonsiirtolomakkeen pohjalta ja pyytää luvan tiedonsiirtoon. Lisäksi pyydetään lupa siirtää tieto tulevalle opettajalle.

Palaverissa ovat mukana rehtori, koulun oppilashuoltoryhmä, esiopetuksen lastentarhanopettaja ja päiväkodin johtaja. Syksyllä koulu kutsuu lastentarhanopettajan tiedonsiirron arviointiin.

9 ESIOPETUS

Kallioimarteen päiväkodin esiopetussuunnitelma perustuu Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelmaan.

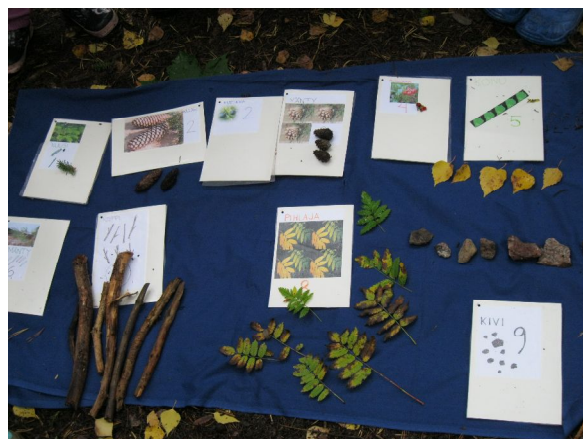
Päiväkodin esiopetusryhmä toimii "Alatalossa", osoitteessa Kallioimartentie 5 C.

Esiopetusaika on 8.30 -12.30.

Esiopetusryhmässä lapsia ohjataan oppimaan. Lasten ajattelun kehitystä tuetaan leikinomaisissa oppimis- ja opetustilanteissa. He saavat kokeilla, tutkia, erehtyä ja ihmetellä.

Toiminta-ajatuksena on "OPPIMINEN ON ILOINEN ASIA".

Esiopetusryhmälle laaditaan vuosisuunnitelma syyskauden alussa. Suunnitelmassa huomioidaan kulloisenkin ryhmän tarpeet. Toiminta toteutetaan erikokoisissa pienryhmissä. Toiminnan teemat löytyvät lasten kiinnostuksen kohteista ja seuraavat luonnon kiertokulkua. Esiopetuksensisältöalueet ovat mukana teemoja toteutettaessa, ks. kohta 7.

10 SISÄLLÖT

10.1 Kieli- ja vuorovaikutus

Haluamme huolehtia siitä, että lapsi tulee kuulluksi ja huomioiduksi sekä yksilönä, että ryhmänsä tärkeänä jäsenenä. Aikuinen vastaanottaa lapsen aamuisin, hänen tullessaan päiväkotiin, niin että lapsi tuntee olevansa tervetullut. Toiminta pienryhmissä tukee lapsen ja aikuisen välistä hyvää vuorovaikutusta, aikuisella on aikaa vastata kysymyksiin sekä keskustella lasten kanssa heitä kiinnostavista asioista ja ilmiöistä. On tärkeää, että lasta ohjattaessa aikuinen on myös tietoinen omasta tavastaan olla vuorovaikutuksessa: ilmeistä, eleistä, äänen sävystä ja osoittaa myös näillä - sanattoman viestinnän keinoilla - kuuntelevansa lasta. Tässä kontaktissa hän myös huomioi lapsen iän ja kielellisen kehityksen tason. Siirtymätilanteissa sekä muissa lapselle haasteellisissa tilanteissa, aikuinen on valmis auttamaan lasta selviytymään joko sanallisesti ohjaten tai esim. kuvallista tukea käyttäen.

Mitä pienemmästä lapsesta on kyse, sen tärkeämpää on sanoittaa tavallisia arjen tilanteita esim. ruokailtaessa tai pukemistilanteissa, jolloin aikuisen läheisyydessä opetellaan uusia asioita sekä yhdessä tehden ja rupatellen. Keskittymiskykyä ja taitoa kuunnella tuetaan satujen, lorujen ja musiikin avulla.

Esimerkkejä toteuttamistavoista:

- aamupiiirissä käymme läpi käsitteitä (esim. viikonpäivät, vuodenajat, paikan- ja määrän käsitteet),
- leikimme muistia ja äidinkieltä rikastuttavia leikkejä, opimme matematiikan alkeita, laulamme ja liikumme, opettelemme loruja.
- Aamupiiirissä opimme olemaan isossa ryhmässä yhtenä jäsenenä.
- kielellisen tietoisuuden harjaannuttamien (luokittelu, ylä-/alakäsitteet, äänteiden kuuntelu, riittäminen)
- pienryhmätoiminta tukee kaikkia lapsen kielen kehityksen osa-alueita
- aktiivinen keskustelu ja kuuntelu
- näytelmät, nukketeatteri (myös lasten omat tuotannot)
- runot, lorut, kirjat, sadut
- laulut, laululeikit tukevat omalta osaltaan myös kielellisiä taitoja
- suomi toisena kielenä eli S2-opetus sekä valmistava opetus

Päiväkodissa lapsen kielellistä kehitystä havainnoidaan ja mikäli huolenaiheita ilmaantuu, perheitä kannustetaan olemaan yhteydessä neuvolaan ja puheterapeutteihin.

10.2 Leikki

Keskeinen toiminnan muoto on leikki. Leikin avulla lapsi vahvistaa mielikuvitustaan, hahmottamista sekä kielellisiä, sosiaalisia ja motorisia taitojaan. Leikki tapahtuu pienryhmissä, jolloin aikuisen on mahdollista ohjata ja auttaa leikin etenemistä sekä rikastuttaa sitä tarjoamalla esim. materiaalia tai tilanteeseen sopivaa tietämystä ja ideoita. Lapset ovat erilaisissa kehitysvaiheissa leikkitaitojen suhteen. Havainnoiden ryhmäänsä oma aikuinen oppii tuntemaan lasten vaiheen leikin kehityksessä, osaa tukea ja haastaa lasta kasvamaan ja kasvattamaan taitojaan leikin avulla.

Aikuisen tehtävä on myös sopivien leikkiympäristöjen sekä leikkirauhan turvaaminen. Leikkimateriaalia kehitetään leikin tarpeita ajatellen. Lapsen saatavilla pidetään helposti eri leikkeihin muuntuvia tarvikkeita kuten pukeutumiseen sopivia vaatteita, rakennuspalikoita, majan rakennukseen sopivia vilttejä jne. Tarvitaan aina myös kotileikkiympäristö tarvikkeiden, auto- ja eläinleikkisarjat. Leikkivälineistöä voidaan myös kierrättää eri ryhmissä ja verstaaleissa.

neen, auto- ja eläinleikkisarjat. Leikkivälineistöä voidaan myös kierrättää eri ryhmissä ja verstaaleissa.

Aikuisen tehtävä on myös turvata leikkikaverit. Opettelemme yhdessä reilun yhdessäolon pelisääntöjä. Yhdessä on kiva olla eikä ketään jätetä yksin. Aikuisen tukee lasten kykyä ratkoa keskinäisiä pulmatilanteita ja puuttuu tilanteisiin tarvittaessa. Hyviin tapoihin kuuluu, että puhutaan kaikille ystävällisesti ja loukkaamatta. Pyydetään anteeksi ja osataan sopia riita. Emme hyväksy fyysisistä tai psyykkistä kiusaamista. Sen tunnistaminen ja siihen puuttuminen on aikuisen tärkeä tehtävä.

Lapsia ei aseteta valmiisiin rooleihin vaan kaikilla on mahdollisuus valita omaa persoonallisuuttaan, kiinnostustaan ja vahvuuksiaan tukevat leikit. Näin taakamme jokaiselle pojalle ja tytölle yhtäläiset mah-

dollisuudet kasvaa ja oppia. Emme hyväksy fyysistä tai psyykkistä kiusaamista. Sen tunnistaminen, lapsen kuuleminen ja kiusaamiseen puuttuminen on aikuisen tärkeä tehtävä.

10.3 Ympäristö ja kestävä kehitys

Retkeilemme joka viikko tutussa metsäpaikassa leikkien, havainnoiden ja tutkien. Toivomme, että lapset kiinnittyvät omaan metsäretkipaikkaansa ja haluavat säilyttää sen, suojella sitä ja samalla rakkaus luontoon lisääntyy. Metsäretkillä tehdään pieniä tehtäviä ja tutkimuksia, jotka lisäävät luonnon tuntemusta. Leikki on aina olennainen osa metsäretkeä.

Kestävä kehitys niveltyy päivittäiseen toimintaan. Vältämme turhaa kulutusta esim. valvomalla lasten käsien pesua (veden kulutus) ja pyrkimällä järkevään ruokien annosteluun, niin ettei ruoka kulje turhaan lautaselta jätteastiaan. Käsien pesun jälkeen lapset voivat kuivata kädet kangaslappuihin.

Päiväkodissa lajitellaan paperi, kartonki ja biojäte. Leluja kierrätetään ryhmien välillä. Käytämme kirjastoauton palveluita kerran kuussa.

Kestävään kehitykseen kuuluu myös arvomaailmaan vaikuttaminen: kunnioitamme toisten ja yhteistä omaisuutta. Kuljemme luonnossa sitä säästämällä emmekä tahallaan riko tai kohtele kaltoin yhteisiä tavaroita.

10.4 Taidekasvatus

Kuvallinen ilmaisu ja käden työt:

Lasten omat ideat, yhteiset kokemukset ja esimerkiksi metsäretket antavat aiheita kuvalliseen ilmaisuun.

Tutustumme erilaisiin välineisiin ja tekniikoihin, joilla luodaan pohja lapsen omalle luovuudelle, ilmaisulle

ja kokeiluille.

Kokeilemme lyijykynä-, tussi-, peiteväri-, pulloväri-, akvarelli ja liitutöitä erilaisille pinnoille esim. märkä tai rypistetty paperi perinteisten tapojen vaihtoehtoina.

Muotoilemme savea tai massoja. Jouluisin leivomme piparkakkuja.

Askarteluun kuuluu leikkaamisen ja liimaamisen lisäksi repiminen, rypistely ja sommittelu. Materiaalina voi olla esim. puu, kankaat tai luonnonmateriaalit.

Luonnosta löytyvillä materiaaleilla voimme tehdä myös käsitöitä.

Iän ja taitojen karttuessa käsitöihin kuuluvat pahviompelut, tupsut, villalankamatot sekä huovuttaminen.

Yleensä lapsi itse arvioi milloin hänen työnsä on valmis. Lasten töitä arvostetaan ja ne ovat esillä päiväkodissa. Joskus itse työskentelyprosessi on tärkeämpi kuin siitä syntynyt tuotos. Se kehittää luovuutta ja tuottaa iloa.

Musiikki:

Laulu- ja loruhetkiä vietetään usein ja niitä elävöitetään roolileikeil-

lä ja -puvuilla. Musiikkihetkillä käytetään myös rytmisoittimia. Ylätalon yhteinen lauluhetki vietetään kerran kuussa laulaen, tanssien ja leikkien.

Ilmaisu:

Teatteri-, nukketeatteri ja varjoteatteriesityksiä lapset tekevät joko ohjatusti tai spontaanisti. Eri ikäryhmien taitojen puitteissa teemme eläytymisharjoituksia, kertomuksia ja sadutusta.

Teatteri- ja musiikkiesityksiä pääsemme seuraamaan muutaman kerran kauden aikana.

Mediakasvatus:

Tutustumme mediasisältöihin monipuolisesti lapsuutta kunnioittaen: kirjat, lehdet, teatteri ja elokuvat. Eri taidemuodot ovat menetelmiä oman ilmaisun kehittämisessä ja eri teemojen käsittelyssä eli ”NÄEN, KOEN, INNOSTUN, TEEN JA OPIN!” Yhteinen tekeminen ja hyvät sosiaaliset taidot suojaavat lasta myöhemmiltä vaikeuksilta ja mm. mediariippuvuuksilta.

10.5 Terveys ja liikunta

Terveys:

Lapsen terveyttä tuetaan huolehtimalla työn, levon ja virkistykseen välisestä tasapainosta. Lasta itseään autetaan huolehtimaan omasta terveydestään mm. korostamalla käsien pesun merkitystä, opettelemalla sään mukaista pukeutumista, keskustelemalla hampaiden hoidosta ja opettelemalla niistämään nenät liinaan, kun tarvetta ilmenee.

Terveyttä edistetään myös hyvän ravinnon avulla: totutteleminen eri makuihin ja uusiin ruokiin. Opettelemme hyviä ruokatapoja ja pyrimme siihen, että ruokailutilanne on miellyttävä ja ruoka maistuu.

Ruuan jälkeen huolehdimme hampaiden hyvinvoinnista imeskelemällä ksylitolipastillit.

Henkistä terveyttä tukee positiivinen oppimisympäristö sekä kiireetön ja kuunteleva pienryhmätoiminta.

Myönteinen ja hyväksyvä ilmapiiri tukee lasta.

Ulkoilu on tärkeä osa toimintaa ja lasten terveyttä ja hyvinvointia. Ulkoilemme lähes säällä kuin säällä: pukeudumme siis tilanteen mukaan ja nautimme vaihtelevista vuodenaajoista ja sääolosuhteista. Aikuinen auttaa lasta pohtimaan kulloiseenkin tilanteeseen sopivaa vaatetusta.

Liikunta:

Lapsi tutustuu itseensä ja ympäristöönsä liikkumalla ja se on yksi lapsen luontaisista tavoista toimia ja oppia. Liikunta kehittää lapsen havaintomotorisia valmiuksia, perusliikuntataitoja sekä oman kehon monipuolista hallintaa. Liikunnalliset taidot ja harjaantuminen luovat pohjaa myös ns. akateemisten taitojen (luku- ja kirjoitustaito) oppimiselle.

Liikunnan ja riittävän ulkoilun tavoitteena on taata päivittäinen liikunnan tarve, edistää terveyttä ja hyvää oloa, tukea oppimista ja antaa positiivisia kokemuksia siten, että liikkuminen koetaan mukavaksi ja hauskaksi. Hyvien liikuntakokemusten kautta liikkumisesta tulee osa lapsen arkea ja parhaimmillaan läpi elämän kulkeva ”punainen lanka”.

Yhteisissä liikuntaleikeissä myös sosiaaliset taidot kehittyvät.

Päiväkodissa on käytössä liikunnan vuosisuunnitelma, jossa on jokaiselle kuukaudelle oma väline tai taito-alue, jota harjaannutetaan. Vuosisuunnitelmaan kuuluu 12 asteittain vaikeutuvaa liikuntaleikkiä tai tehtävää.

Suunnitelma noudattelee vuodenaikojen vaihtelua ja sitä toteutetaan kaikissa ryhmissä.

Liikunnan lisämateriaaleina lisäksi:

- Nuoren Suomen nettisivut / Vauhtivarpaat - projektit
- liikuntaprojektin ideapankki (nettisivut)
- Breuer - Weuffen liikuntakortisto
- Knill -ohjelma (motoristen taitojen kuntoutus)
- Kili (kieli- ja liikuntaohjelma)
- Mopa- jumppa (motoristen taitojen kuntoutus)

Liikuntaa toteutetaan päiväkodin sisätiloissa esim. liikuntarata- tuokioina. Liikuntaleikit ja musiikkiliikunta ovat osa aamupiirien ohjelmaa.

Ulkoleikkeinä ikätason ja osaamisen mukaan polttopallo, tervapata, ”viimeinen pari uunista ulos”- ja ”karhu nukkuu”- leikit. Pallopelit, sähkö, jääkiekko ja naruhyppelyt kuuluvat päivittäin ulkoiluhetkiin.

Viikoittaiset metsäretket mahdollistavat liikunnan vaihtelevassa maastossa. Talvella laskemme mäkeä Ylätalon pihan vieressä sijaitsevassa pienessä mäessä ja teemme mäenlaskuretkiä ”Möskärin” isoon mäkeen.

Luistelemme ja hiihdämme talvisin säiden mukaan. Alatalolla on käytössä luisteluvuoroja Tikkurilan jäähallilla. Piccolo hyödyntää mäenlaskussa ja luontoliikunnassa pääasiassa lähellä sijaitsevia puistoalueita. Joskus hypätään bussiin ja ajetaan Kallioimarteen lähellä sijaitsevaan Möskärin metsään.

Luistelemme ja hiihdämme talvisin säiden mukaan. Alatalolla ja Piccololla on käytössä luisteluvuoroja Tikkurilan jäähallilla.

Päiväkodissa kasvatushenkilöt keskusteleval ja sopivat kauden alussa piha- ja sisäleikkisäännöistä: turhia rajoitteita pyritään poistamaan, niin että lapsilla on mahdollisuus turvallisesti harjaannuttaa ikäkaudelleen ominaisia liikuntataitoja, saaden positiivista kannustusta. Aikuisten tehtävä on muokata omia asenteita liikuntamyönteiseen ja sallivaan suuntaan.

Liikuntavälineitä käytetään ohjatuissa tilanteissa, liikuntaratojen materiaalina ja myös lasten omaehtoisen liikkumisen välineinä ja virikkeinä.

Esimerkkejä välineistä:

- - pehmopalikat
- - trampoliini
- - vanteet
- - keilat, heittorenkaat
- - jumppapallot, pehmopallot, häntäpallot, hernepussit
- - huivit
- - penkit, tuolit (esteet, vinopenkit)
- - tasapainoilukivet, laatat

Välineitä myös ideoidaan ja kehitetään tarpeen mukaan arkisista esineistä esim. lapiot, ämpärit tai vaikka sanomalehtipaperimailat ja -pallot.

11 LIITTEET

11.1 Kiusaamisen ehkäisy

Kallioimarteessa on kaikille ryhmille yhteinen suunnitelma kiusaamisen estämiseksi.

Aikuiset ovat läsnä lapsia varten päivän kaikissa tilanteissa. Lasten välisiin ristiriitatilanteisiin puututaan välittömästi. Vanhempien antamaan palautteeseen suhtaudutaan ammatillisesti ja vakavasti: Tarvittaessa ryhmän henkilökunta pyytää lasten vanhemmat keskustelemaan. Myös vanhemmat voivat tehdä aloitteen yhteisestä keskustelusta ongelmatilanteen ratkaisemiseksi. Päiväkodin aikuiset eivät syyllisty lasten vähättelyyn tms. epäeettiseen käytökseen.

Lapsiryhmissä ovat käytössä YSTÄVYYSSÄÄNNÖT, jotka koostuvat muutamasta toivottuun käytökseen opastavasta selkeästä kuvasta, jotka ovat esillä ryhmätiloissa.

KALLIOIMARTEEN PÄIVÄKODISSA OLLAAN YSTÄVIÄ (kuvat vihreällä taustalla):

- Leikimme yhdessä
- Emme jätä ketään yksin
- Siivoamme yhdessä
- Osaamme sopia riitamme ja pyydämme anteeksi.
- EMME VAHINGOITA TOISIAMME (kuvat punaisella taustalla):
- ÄLÄ LYÖ!
- ÄLÄ POTKI!
- ÄLÄ PURE/ KARJU/ PUHU RUMASTI !

Ystävyysäännöistä keskustellaan lasten kanssa säännöllisin väliajoin. Lapsille luetaan myös tunteista kertovia ja erilaisuuden hyväksymiseen liittyviä kuvakirjoja.

Ystävyysäännöt esitellään myös vanhemmille. Kuvasarjan saa halutessaan myös kotikäyttöön.

11.2 Tervetuloa - esite

Tervetuloa Kallioimarteen päiväkotiin - esite päivitetään kausittain ja jaetaan perheille.

Se sisältää päiväkodin yhteystiedot, ryhmien henkilökunnan rakenteen ja muutamia arkipäivän vinkkejä vanhemmille.

Vantaa

Sivistystoimi, varhaiskasvatus

Kallioimarteen varhaiskasvatuksen toimintayksikkö

Kallioimarteen päiväkoti, Piccolon päiväkoti

Sananjalantie 6 G, 01350 VANTAA

09-8392 3289